

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Miljöskyddsenheten
Marina Wallén-Mattsson

Yttrande

Datum
2016-11-14

Diarienummer
540-5901-2016

Miljö- och energidepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över remiss; Torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan, redovisning av regeringsuppdrag M2015/03518/Nm

(Ert Dnr M2016/01733/Nm)

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Jämtlands län (nedan Länsstyrelsen) finner att Naturvårdsverkets utredning fokuserar på analys av torvutvinningens och torvanvändningens miljöpåverkan, vilket var uppdraget.

Länsstyrelsen delar i stort utredningens slutsatser. Torvanvändningen och torvutvinningen påverkar klimat och miljö.

Länsstyrelsen anser att den ekonomiska konsekvensanalysen haltar och behöver utredas betydligt mer. Detta särskilt då enskilda bolag som arbetar med torvutvinning kommer starkt att påverkas, vilket inte konsekvensanalysen tar ställning till eller benämner som en konsekvens.

Länsstyrelsen vill påpeka att de föreslagna förordade åtgärderna behöver ytterligare fördjupas. Att återplantera markerna med skog förutsätter gödsling, vilket även har miljöpåverkan som inte utredningen tagit hänsyn till.

Länsstyrelsen vill påpeka om behovet över att se över nya möjligheter till uppföljning av tidigare våtmarksinventering och våtmarksklassning. Ett flertal våtmarker särskilt i fjällnära miljöer har inte våtmarksinventerats eller klassats.

Länsstyrelsen vidareutvecklar nedan sina synpunkter.

Konsekvensanalys

Länsstyrelsen anser att de ekonomiska konsekvenserna för redan i dag etablerade företag är undermåligt utredda. Vidare saknas konsekvensanalyser hur förändringen påverkar landsbygdens förutsättningar för sysselsättning.

De ekonomiska analyser som är gjorda baseras på förändringar i lagstiftningen genom både utökat förfarande vid ansökan av torvbrytning samt att ekologiska kompensationen torde öka utan att det är specificerat med hur mycket. Detta är starka styrmedel som påverkar lönsamheten för företagen och dess möjlighet att fortsätta bedriva verksamhet. Utredningen borde i mycket högre grad gjort sådan utredning för att kunna ta ställning till konsekvenserna för företagen.

Det saknas ekonomisk analys under energi och klimatpolitiska styrmedel, det finns endast en analys som visar på de positiva effekterna på miljön.

Under avsnittet ”Särskilt om effekter på sysselsättning och energiförsörjning” visar än en gång hur bristfällig denna utredning är. De beskriver hur förändringen kommer att leda till något lägre sysselsättning bland företag som tillhandahåller energitorv men att det vanligtvis sker en ökning av sysselsättning i någon annan sektor. Utredningen har inte tagit någon som helst aspekt att dessa företag oftast är en stor arbetsgivare på landsbygden/glesbygden där det inte finns så många andra företag som tillhandahåller arbetsplatser. Det kan vara långt till annan ort där det eventuellt kan finnas arbete. Tillräcklig kollektivtrafik saknas ofta i glesa områden vilket troligen ger högre belastning på hushållens ekonomi. Om de torvföretag som idag finns i glesbygden är tvungna att avveckla sin verksamhet blir konsekvenserna klart kännbara för små orter.

Enligt uppdraget till den Parlamentariska Landsbygdskommittén ska det ges förutsättning till sysselsättning i hela landet.

Kompensationsåtgärder

Det är en intressant tanke med ekologisk kompensation att restaurera dikade torvmarker så att dessa inte bryts ner. Diken kan, som också beskrivs, omfattas av vattendomar och dikningsföretag som i sådant fall behöver ändras eller upphävas.

Det är delvis positivt att energiskattebefrielsen för torv som bränsle föreslås tas bort, då förbränning av torv bidrar till den globala uppvärmningen. Se dock Länsstyrelsens påpekande ovan om behovet av konsekvensanalys ur ett företagsekonomiskt hänseende.

Efterbehandling

Remissen har stort fokus på att minska klimatpåverkan och förordar på flera håll beskogning som efterbehandlingsmetod för att minska klimatpåverkan. Men det bör då också belysas att det ofta krävs gödsling för att skogen ska växa och det kan ge effekter kan på anslutande vatten nedströms. Gödslingens effekter på anslutande vatten bör lyftas fram tydligare och utredas ytterligare.

Där de naturliga förutsättningarna finns att få upp skog utan gödsling, kan efterbehandling skogsplantering vara lämplig. Andra partier, framförallt lägre liggande delar kan med fördel återskapas till våtmark, vilket från naturvårdsperspektiv är att föredra, då det på sikt gynnar den biologiska mångfalden.

Avseende de efterbehandlingar som har genomförts och är på gång i Jämtlands län, består de i de flesta fall av en kombination av skogsplantering och vattenytor/våtmark.

Övriga Naturvårdsfrågor

Eftersom fjällområdets myrar inte finns med i den landsomfattande våtmarksinventeringen, VMI, vore det angeläget med en metodutveckling för inventering av dessa myrar. Det är i dag en stor kunskapslucka när det gäller fjällmyrarna i bl.a. Jämtlands län. En bidragande orsak till att fjällmyrarna inte inventerades vid arbetet med VMI var att dessa myrar överlag är ganska grunda och därmed inte av något större intresse för torvindustrin.

Förslaget med en stickprovsvis återinventeringar av våtmarksinventeringen för att utröna vilka förändringar som skett sedan VMI genomfördes, är från naturvårdssynpunkt angeläget. Det har gått lång tid sedan VMI avslutades och mycket har sedan dess hunnit hända i våtmarkerna, tex ett ökande användande av terrängfordon under de senaste årtiondena

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Jöran Hägglund med enhetschef Marina Wallén Mattsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har även Bengt-Åke Strömqvist Bitrådande länsråd deltagit.

Jöran Hägglund
Landshövding

Marina Wallén Mattsson
Enhetschef

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter